

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ES HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:		Videkre küldve	
Helyben.	10 kor. — 5fl.	Egy évre	16 kor. — 5fl.
Egy évre	6	Fel. évre	10
gyed évre	2	Negyed évre	7
ny óra	—	Egy óra	—
	Egyes szám ára 4 fillér.		

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
Politikai rovatvezető: **Dr. BOROSS LAJOS.**
Felelős szerkesztő ideiglenesen: **SZÉKELY IMRE.**
Kiadók: **BÁNYFAY** és **KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:
Hat hasabos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször megjelenő hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden sor 4 fillér.

FELHÍVÁS

Debreczen sz. kir. város függetlenségi és 48-as párt választó polgáraihoz!

A debreczeni függetlenségi és 48-as párt szeretett képviselőnk és diszelnökünk

Dr. Thaly Kálmán

vezetése mellett f. évi november hó 29-én, vasárnap délután 3 órakor a „Koronac” vendéglő nagytermében

tisztújító közgyűlést

tart.

Fölkérjük választói joggal bíró tisztelt elvtársainkat, hogy e tisztújító közgyűlésen, diszelnökünk, Dr. Thaly Kálmán ur iránti osztatlan lelkesedésünknek, szeretetünknek s tiszteletünknek kifejezése, valamint a három évre kiható választásban leendő részvétel végett, lehetőleg teljes számmal és pontosan megjelenni sziveskedjenek.

Debreczen, 1903. november 28.

A debreczeni függetlenségi és 48-as párt elnöksége.

A forint.

Írta: **Honti Henrik.**

Zsongás, bongas, szóbeszéd, nevetés; poharak, evőszerszámok csengése furcsa, zavaros összhanggá keveredik — a melyből kierzik, kihat a vasárnap, a nyugalom hangulata.

Ünnepelő ruhás nép, pihenő munkások szórakoznak a korcsma kertjében, a mi most délután, amikor még nincs bekapott ember, de mértékkel szeliden foly a mulatás, igen kellemes látvány.

A kert egész jó hely, a mit bokrok, fák keritenek el, és a virágba borított akác-fák erős, de üdítő szagot terjesztenek mindenfelé és ha szelő simit végig a fehér lombokon, te érzazza apró virággal az asztalokat.

Az egyik sarokban jókedvű mesterlegények ülnek hölgyeikkel, akik fiatalágukban igénytelenül örülnek a tavasznak, udvarlóknak, az életnek . . .

A kedves leánykák valóságos derűt hoznak színes ruháskáikkal a jobbara sötétebb öltözetű urak közé és mosolyuk kívánatosabb, mint a Buzás bácsi sőre, aki sürögve forogva került asztalról asztalhoz, egy-egy kopott, rossz viccet is mondván hallgatónak.

Pataki is itt van, a vasuti váltóőr, aki nagyon takarékos ember hírében áll, —

Az adminisztrátor unokája.

nov. 28.

Biharvármegye székházában történt. Tisza Lajos volt az adminisztrátor és mikor a megyei ellenzék egyik javaslata ellen állást foglalt — fegyveres erővel verette ki a gyűlési teremből.

Gróf Tisza István ennek a híres adminisztrátornak az unokája. Nem csoda tehát, ha a példáját követi. Erőszakot követ el az alkotmányon.

Tul tesz még Bánffy is.

Hat évvel ezelőtt, amikor legharciasabban működött ellene az obstrukció, sokan ajánlották Bánffynak, hogy a házszabályok megváltoztatásával vagy kijátszásával próbálja meg legyűrni az obstrukciót, de Bánffy előtt „Nob me tangere” volt a házszabályok megsértése — az alkotmány megsértése — és aki a magyar alkotmányosságra támad — az hazaárulást követ el.

Áldozatul dobta inkább a személyét, de a házszabályokhoz nem mert nyulni.

Gróf Tisza István másképp cselek-

szik. Neki a hatalom az kedvesebb mindennél és ennek a kedvéért kész a házszabály lábba tiprására is.

Ha az ő ajkán a haza érdeke csakugyan nem frázis — akkor neki nem lett volna szabad elvállalnia a kormányalakítást.

Tudja azt Magyarországon mindenki, a legszerényebb hírlapolvasó is, hogy a kibontakozást mindenki könnyebben meg tudta volna csinálni, mint ő. Tudnia kellett neki is. Miért vállalkozott tehát reá?

Bárki másnak felényi engedményre leserelnének — miért nem adja át helyét más szerencsésebb kezű politikusnak.

Ez volna az igazi áldozat, igazi hazafias kötelesség. De ha már olyan csökönnyösen ragaszkodik a 9-es bizottság megkerülésével elért bársonyszékhez, — ragaszkodik legalább fél-annyi csökönnyösséggel a törvényekhez — az alkotmányhoz!

Az, a mit most cselekedett, — felháborít ellene mindenkit.

A parallel ülések behozatala, házszabályok megsértése olyan bűn, amelyért — átkozni fogja sok sok időn át a késő nemzedék.

De most történik valami. — Pataki orrát kerülgeti a tüszentés, elfintorítja arcát, majd gyorsan kihuzza a keszkenőjét és veleránt észrevétlenül egy ezüst forintost.

Molnár mosolyog. Sok pénze lehet az öregnek, ha így szórja, de nem szól semmit. Ugy is észreveszi — gondolja magában — meg azután mit küzködjön ő a pénzeért, mikor Pataki nem olyan poczakos, sokkal könnyebben hajlik, mint ő.

Pataki hörpint egyet és szurós szemre észreveszi a pénzt.

— Nini! — gondolkozik ő is, — valaki elvesztette a pénzt.

És mialatt iszik, a szemeszöglete ott van a forinton, meg a Molnár komán, nem veszi-e ő is észre a dolgot.

Eddig nem vette.

Arra óvatosan ruházza egyik lábát, de e művelet közben véletlenül meglöki a komát. — Á, így vagyunk — gondolja a koma, — te nem tudod, hogy a te pénzed? de meg ha tudnád, így játszanál ki?! . . . no megallj! . . .

A Pataki érintésére felriad és ránézve a forintra, mosolyog, mintha mondaná:

— Hehehe . . . látom! . . .

Pataki alattomos szándéka megzavarodik és mentegődözve szól:

— Valaki elvesztette . . .

hej! — mert jó ám a sör, a bor még jobb, de a legeslegjobb csak a pénz: a kis réz, a nagyobbacska ezüst és a gyönyörű csillogó sárka.

Ugy bizony. — Volt is Patakinak annyi pénze, mint társainak együttvéve, és fukarsága, a kapzsisága, a meilylyel a garasokat egymásra rakta, nagy lelki küzdelmebe került az öregnek, mert bizony a jó borocskát nem vetette meg ő kigyelme.

Valamikor — úgy mondják, — az aszszonyokert bolondult az öreg, de hát a kor ebben nem igen érti a tréfát. Minden embernek ki van szabva, hogy ennyi megennyi szerelem dukál; akinek a mértéke betelt, az már csak úgy teszi okosan, ha beletörődik a változhatatlanba és ha bánkodik érte, hát keresse a vigasztalást a pohár feneken.

Hat Pataki nem igen kereste ezt ott, mert — mint említve volt — jobban szeretette a pénzt a borocskánál is. De ha valaki fizetett, az — más! . . . Akkor bizony alaposan kihasználta az alkalmat az öreg.

Most a komájával: Molnárral van, előlük egy üveg abból a jó veresből, meg két felig tele pohár.

Lassan szopogatják, mert a délután hosszú es a liter kicsi és miután ez már a második, a végével pipálni mehetnek haza a ház elé.

Az az óriás vihar, mely az indítvány betérjesztése után a képviselőházban támadt — csak preludiuma annak az általános felháborodásnak, amely országszerte nyomon követendő ezt a vállalkozást.

És vajjon lehet-e eredménye?

Nem! Százszor nem!

Az akció mindig reakciót szül.

Tisza István erőszakos fellépése újra harcra sorakoztatja az egész Kossuth-pártot és az immáron kivált nemzeti párt is felvette Tisza ellen a legerélyesebb küzdelmet.

Az ellenzék válasza a parallel ülésekre — a technikai obstrukció. A délutáni pótüléseknél nem lehet semmi pozitív eredménye. Egész délután szavazni fognak a képviselő urak, de sem indemnityt, sem ujonczot addig nem adunk, amíg a magyar vezényszót be nem hozzák.

Az adminisztrátor unokájának törvénytiprása egy jottával sem viszi előbbre a miniszterelnököt célja felé.

Könnyelműség és lelkiismeretlenség volt tehát a házszabályok megsértése.

Mindakettőért eljön hamarosan a megtorlás!

Politika.

Technikai obstrukció. A Kossuth-párt tegnap esti értekezletén elhatározták, hogy a Hazai ülésén az elnök ellen bizalmatlansági indítványt nyújtsanak be. Az indítvány előterjesztésével Polónyi Géza biztá-

meg. A szabadellenzék elhatározta, hogy támogatja a Kossuth-párt bizalmatlansági indítványát. A mai napot Feilitzschnek szentelik, hogy rámutathassanak törvénytelen erőszakoskodásaira és lehetetlenné tegyék működését a legújabb Tisza huszárnak.

Újabb kilépések A volt nemzeti párt tagja közül tegnap az alábbi felsorolt képviselők a következő levelet intéztek báró Podmaniczky Frigyeshez, a szabadelvű párt elnökéhez. Nagyméltóságú Elnök ur! Kegyelemes Urunk! A házszabályok 203. §-ának érteimi rendelkezésével szemben, 1903. november 25. napján hozott azon párthatározat, mely szerint a képviselőház délutáni üléseket is tartson, — pártkerdésé tételvén — tiszteletteljesen bejelentjük az országos szabadelvű pártból való kilépésünket. Budapest, 1903. november 25-én. Szentiványi Árpád, Gullner Gyula, Bogvay Maté, Vasárhelyi László, Erreth János, Saghy Gyula, Fernbach Péter, Kende Péter, Blaszkovich Ferencz, Patyánszky Elek, Miksa Imre, gróf Batthyány Tivadar, Steiner Ferencz, Günther Antal, Bernáth Béla, Hammersberg László, Szabó Ferencz, Wittmann János, dr. Issekutz Győző, Letzer Miklós, Pintér Sándor, dr. Samassa János, gróf Erdődy Gyula, Urmánczy Sándor, báró Sennyey István, Böszörmény Sándor, gróf Bethlen István.

Az 1903-ik költségvetés. A képviselőház ülésén Lukács László pénzügyminiszter betérjesztette törvényjavaslatát az 1903-iki állami költségvetésről, melynek rendelkezései szerint az 1903-ik évre a magyar korona országainak rendes kiadásai 998 millió 89 ezer 580 koronában, átmeneti kiadásai 45 millió 776 ezer 90 koronában, beruházási kiadásai pedig 40 millió 240 ezer 752 koronában állapították meg. Az indoklás megemlíti, hogy az 1903-iki költségvetést már a múlt évben betérjesztették és a pénzügyi bizottság már le is tárgyalta, de a törvényhozás még nem foglalkozott vele. Most már az év vége is itt van, tehát a költségvetés

tényleg már nem a jövőre szól, hanem csak arra lesz alkalmas, hogy a zárszámadások alapját képezze. Minthogy azonban az évközben felmerült bevételek és kiadások jelentékenyen eltérnek az előirányzattól, annál fogva szükséges volt a költségvetést megfelelően kiigazítani és összhangzásba hozni a tényleges állapottal.

Városi közgyűlés.

nov. 28.

Csütörtökön tartotta november havi rendes közgyűlését Debreczen város törvényhatósági bizottsága, hogy rendes folyó ügyeinek elintézése mellett újból beleszólhasson az országos politikába, a mely téren az utóbbi változások alatt több ízben bizonyította be, hogy Debreczen Magyarország leghazafiasabb, legmagyarabb városai közé tartozik.

Méltóságteljes volt a közgyűlés lefolyása, a honfiai lelkesedés tüze magasan lángolt fel ott a zöld asztalok mellett, mikor egyhangulag, — egy királyi tanácsosi felszólalástól eltekintve — kimondták, hogy Tiszta Istvánnak az önkéntes adók befizetésére vonatkozó megsemmisítő határozatát törvénytelennek tartják és ellenfelirnek a képviselőházhoz.

A higgadt bölcsesség nyilatkozott meg Márton Imre indítványában, melynek keretében kifejtette, hogy Debreczen hazafias tanácsát ne tegyék ki annak, hogy áldozatává legyen a durva

A koma most a helyzet magasiatára került és nagy furlanggal ki is használja azt. — No, ezt megisszuk!

Pataki meghökent. A szép, a jó forintoskát, amit ingyen talált, meg fogják tenni. Ej, ej! igazán kár érte! Beesuszik ez is a kore-máros zsíros börtöncsójába a többi közé...

— Megisszuk?!... — kérde csodálkozva, majd látva a koma határozott pillanatát ismét a dolgot áttó módon.

— Meg hat!... talált pénz... nincs gazdája.

Az üveg ura megtelik, a poharak szaporán ültetnek, hiszen telik a pénzből amennyi csak kell.

A szomszéd padoknál jönnek-mennek. A lányok esics-regnek, esevégnek, az egyik vékony, kelemetes hangján erzelmes nótába kezd a szerelemről, a többi kiseri, majd egy egy legény is megárnyalja vastagabb, erősebb hangjal a dalt.

Pataki bácsinak ragyognak a szemei. Szaporán villogva forognak üregeikben és szinte azt látszanak mondani:

— Minő szép is az ét, minő jó ez a bor, ez a kis potya boroska!

A koma látva a jó kedvet, ugratja az öreget.

— Vaj' kié lehetett a pénz?

— Ne olyan hangosan, — intí őt Pataki.

— Odakinálja a poharát, megkocozintja és kiisszák.

— A becsületes elvesztő egészségére! — mond Molnár.

— Az Isten éltesse!

Olyan vidáman telt a délután, hogy Pataki bácsi nem is remélte volna, — mikor hazuról eljött. De nem is esoda, mert a koma nagy mester volt. Egyre tréfált, hogy mit szól majd az a bizonyos — valószínű, hogy öreg zsugori, — ha megtudja, hogy egy forintot elvesztett.

Majd meg erkölcsi kételyei támadtak:

— Nem is tudom, — mondja — szabad e nekünk ezt tulajdonképpen elinnunk? ... Tudja Isten, mi mindeure kellett volna szegénynek a pénz!...

— Aj-jaj! aki itt szór forintokat, — nyugtatta meg társa lelkiismeretét Pataki — az nem lehet szegény!... Meg azután mit bu-usz? hiszen vissza ugy sem adhatjuk neki... hat tudod te, ki volt, annyi ember között?

— Kár! — mondta komolyan Molnár koma, mikor a forint arat mar csaknem lekortyogtatták, — sajnálom szegényt!

Pataki egészen elkedvetlenedett.

— Igyék, komám, — kínálta — ne okvetlenkedjék!...

Közben meghűvösödött az idő és feltámadt az alkony szellője.

Pataki bácsi összegombolta köhögés mellén a kabátot és menni készült.

A boroska jó volt, a fejükbe, de a lábakba is ment belőle valami. Vidáman hagyták ott az üvegeket.

Molnár egyre csak mosolygott közös bajusza alatt; — nagyon furta az oldalát valami.

— Mit gondol, komám, kinek a pénzén ittunk?!

— Mit bánom én, — mondja Pataki, — a fő hogy jó volt. Nem igaz?...

— Hát talán tudja is a koma, csak teszi magát?!

— Mit?

— Hogy a saját maga forintja volt. Patakinak földbe gyökereztek a labái és hamarjában nem is találta meg a szót. Ha teste-ebb ember, okvetlenül megsimitja egy kis szel.

Majd hebegve kérdezte:

— Az enyém? ... az én forintom?!

— Igen, az ... A keszkendővel húzta ki az előbb a zsebéből.

Pataki szörnyű mód fájlalta, hogy megjárta, de azt nem akarta a vén hunczut, hogy nevetéses is legyen, azért ügyesen fordított egyet a köpönyegen.

— Hogy az enyém? ... azt mondja a koma! ... hisz ezt mindjárt megtudhatom. Megolvasom, mennyi pénzem volt, majd megtudjuk...

És megolvasott a molnár irigy szeméi előtt vagy nyolcz forintokat és mikor látta a szomorú hiányt, — erőltetett nevetéssel mondta:

— Hogy megijesztett, koma! ... már azt hittem, hogy csakugyan az enyém!

— Hát nem az? — kérdezte Molnár, sutyin mosolyogva. — Mindegy no, áldja meg az Isten a gazdát!

Kezelték és mig Pataki bosszankodva, Molnár örömmel ballagott hazafelé.

erőszaknak. A tanács hazafias felfogásának kiváló tanujelét adta eddig, most a kényszerkörülmények miatt nem opponálhat többé a harmadszori megsemmisítő határozat ellen.

Gyújtó, lelkesítő hatása volt a Bakonyi Samu beszédének. Hanem Simonffy Imre beszédére válaszolt volna, szinte azt hinnék, hogy kész beszéddel lépett a közgyűlés elé. De így el sem lehet képzelni, hogy ne a lelkesedés hevében, ötletszerűleg, a hazafias hevületek által mintegy át szellemülten mondta volna el azt a beszédet, mely nagyon sokáig lesz emlékezetes a közgyűlési tagok előtt.

Ugyancsak Márton Imre indítványa mellett szépen érvelt Juhász Ignác is csupán Simonffy Imre szólt az ellen, teljesen magára maradva nyakatekert okoskodásaival.

A közgyűlés lefolyásáról a következőket írja tudósítónk:

(A miniszterelnök bemutatkozása.)

Először is a miniszterelnök Tiszta István bemutatkozó átiratát olvasták fel, melyben jelenti a királyi kinevezést.

A közgyűlés az alábbi szövegű átirattal válaszolt a leiratra:

Nagyméltóságú m. kir. Miniszterelnök Ur!

Törvényhatósági bizottságunk közgyűlésében a mai napon olvastatott fel Nagyméltóságodnak 4482. m. E. I. számú leirata, a melyből hivatalos értesítést vettünk, hogy Felsőes Urunk és Királyunk f. évi november 3-án kelt legfelsőbb kéziratával Nagyméltóságodat m. kir. miniszterelnökké kinevezni s a magyar felelős miniszteriumot megalakítani legkegyelmesebben méltóztatott. Midőn Felsőes királyunknak ezen legfelsőbb elhatározásáról Nagyméltóságod leiratából hivatalosan értesülünk, egyben úgy Nagyméltóságodat, mint a vezetése alatt álló, ujonnan kinevezett felelős miniszteriumot biztosítjuk, hogy a nemzeti fejlődés és gazdasági jólét előmozdítására irányuló törekvésekben és törvényes feladatait teljesítésében hazafias buzgalommal és erélyvel támogatni fogjuk.

Elfogadtatott Debreczen sz. kir. város törvényhatósági bizottságának 1908. november hó 26-án tartott rendes közgyűlésében.

Nagyon hűvös, de mindenestre feltételes az átirat hangja minden szívélinesség nélkül való. Szóval csak abban az esetben támogatja Debreczen hazafias buzgalommal és erélyvel a z u j k o r m á n y t, h a t ö r e k v é s e i a n e m z e t i f e j l ö d é s é s g a z d a s á g i j ö l é t e t c z é l o z z á k.

És nincs benne, hogy ellenkező esetben milyen állást foglal el a kormány ellen, de el lehet képzelni, a határozat után, a melyet még abban az órában hozott egyhangulag a közgyűlés.

(A miniszterelnök törvénytelen rendelete.)

Tudvalevő dolog, hogy Tiszta István a legdurvább eszközökkel akarja elnémitani a hazafias közvélemény megnyilatkozásait.

Debreczen két ízben tiltotta meg az adóhivatalnak az önként befizetett állami adók elfogadását. Tiszta István harmadszor is megsemmisítette ezt s elrendelte a tanácsnak, hogy megsemmisítő határozatát 48 óra alatt hajtsa végre.

A tanács a kényszerkörülmények hatása alatt végre is hajtotta, miután — legalább oda fenn úgy magyarázzák a törvényt, — harmadszori megsemmisítő határozat ellen nincs felelősségi joga.

A tanács bejelentette a közgyűlésnek, hogy a miniszter rendeletét végre is hajtotta. Kéri ennek tudomásul vételét.

Márton Imre szól először a tárgyhöz. Kimutatja, hogy a városi tanács elment a hazafiság terén addig, a meddig el lehetett. A tanács a maga részéről tovább nem mehetett, a törvények félremagyarázásával ugyan, de a belügyminiszter mégis megkötötte a tanács tagjainak kezét. Hanem a közgyűlés adjon kifejezést annak a felfogásának, hogy a miniszterelnök eljárása törvénytelen, s írjon fel e tárgybán, tiltakozva a sérelmes rendelet ellen, a képviselőházhoz.

Juhász Ignác is azt bizonyítja, hogy a miniszterelnök eljárása törvénytelen. Hozzájárul Márton határozati javaslatához.

Simonffy Imre ezután az oportunitizmus (magyarul bizony csak meghunyászkodás annak a neve) elvét dicsőíti. Ne tartunk a tulzókkal, hanem igyekezzünk, hogy rend legyen végre az országban. Folytonos Eláll! Üljön le! Ne kompromittálja Debreczent! stb. kiáltások szakitották meg a tulbuzgó anloyalis királyi tanácsos urats csupán az elnök erélyes fellépésének köszönhető, hogy beszédét úgy ahogyan be tudta fejezni!

Ezután állott fel szólásra Bakonyi Samu. Ő is tagja ama „tulzók” táborának. De büszke erre, mert a közvélemény velük tart (Ugy van! igaz! hangzik minden felől. Éljen a hazafias ellenék! zúgják itt is, ott is) Debreczen mindenkor példaadása volt a hazafiságnak s most sem szabad meghátrálni (Taps, éljen mindenfelől) Ajánlja Márton indítványát elfogadásra.

Ezután a közgyűlés egyhangulag elfogadta Márton Imre indítványát.

(Polyó ügyek.)

A közgyűlés ugyanekkor elhatározta, hogy Kozdsvár, Szegedváros, Hevesmegye, Pozsony, Szatmár stb. hazafias szellemű részben a nemzeti követelésekre, részben az öreg bakák hazabocsátására vonatkozó átiratait hasonszellemű átiratokkal fogják támogatni.

Tudomásul vették a polgármester jelentését. Kimondták, hogy 15 évenalóli gyermekeknek szabályrendeletig megtiltják nyilvános táncmulatságokon, korcsmákban, vendéglőkben, pálinkamérésekben való részvételt.

Kimondta, hogy a színházi nyugdíj-intézet kezelését átveszi s hogy a színháznak házi kezelésbe való átvételét (intendatura) nem pártolja, a napirendről leveszi. A városi nyomdát önállósítja s mint külön üzletet kezeli. Ezután annak megállapításával, hogy a főügyészi hivatalnál előfordult szabálytalanságok miatt a városnak semmi kára nincs Ábrahám László lemondását elfogadták. Ezzel a közgyűlés véget is ért.

Egyház és iskola.

Szabad iskola. A szabad iskola helyiségeiben f. hó 29-én d. n. 3 órakor a természetrajzból előadást tartanak: Az Eötvös-utcai iskolában: Csurka István, A Jókai-utcai iskolában: Török Péter, A Miklós-utcai iskolában: Wizse Kalmán, A Bánk-utcai iskolában: Simon István. A tanítás ingyenes. Szívesen látnak minden felnőtt embert. Látogassák minél többben ez érdekes és tanulságos előadásokat.

Új iskola Halápon. Debreczen városhoz hozzá tartozik a Haláp 11 ezer holdas erdőpuszta is, hol jelenleg mintegy 855 lélek lakik az utolsó népszámlálás adatai szerint. E derék emberek ritkaság számba menő kérelmet nyújtottak be a tanácshoz. Ott a természet szabad ölében önkéntes szükségét érzik a közművelődésnek s elhatározták, a hogy saját erejükkel iskolát allitának. Egyidejűleg azt kérték a város tanácsától, hogy segítse őket. A tanács e kérelemre elhatározta, hogy a halápiaknak e czélra az 1908—1909 iskolai év tartamára a tanítói fizetés pótlására, iskolai épület bérletére és a felszerelésekre 500 koronát és megfelelő mennyiségű tüzfut engedélyez. Kiköti azonban a város, hogy ha az iskola valamikor községi iskolává alakulna át, úgy minden kárpótlás nélkül az iskolai berendezés a városé lesz.

Karcolatok.

(H. I.) Névmagyarosító egyesület akar alakulni Debreczenben. Ugy látszik, az alapítók boszontani akarják a belügyminisztert; hiszen minden magyarosító törekvés czélzás az ő osztrák-barát érzelmeire, kivált ha az a törekvés éppen e városból indul ki, a hol ugys elég borsot törtek az orra alá az adó-megtölgadással. No de majd lesz „formahiba” az alapszabályokban, hogy láttamozásuk megtagadható lehessen!

Valamelyik vidéki gyárban öt baleset történt egy napon s az illetékes szolgabíró nagy bölcsen kimondotta, hogy ezért a gyár vezetőségét nem teheti mulasztás. Nem bizony, hanem a szolgabíró ur felettes hatósága szatmári Tiszavirág, amiért fegyelmi eljárást nem indít ellene azért, mert hivatalos kötelességének teljesítésére képtelennek bizonyult.

Puky Gyula után mennie kellett Szilágy megye főispánjának, Vesselenyinek is. Ugy látszik, ezzel megállapodik az erőszakos kéz, mert nincsen több férfi az utjában, csak gerincztelen hulló, azoknak pedig adhat fertőt eleget. Erre a két férfura pedig csak érdem, hogy nem kerültek belé a Tisza mocsarába.

A Tisza-kormány megkezdte már a takarékoskodást: levont száz koronát a Kuria portásának fizetéséből, a képviselőház második alelnökének pedig 16,000 korona fizetést akar adni, holott ez az állás eddig tiszteletbeli volt. No de hiszen majd lecsip a kegyelmes ur a díjnokok napidijából 30—40 fillért s az alelnök fizetésére az allambháztartás megterhelhetése nélkül meg lesz a fedezet.

HRABÉCZY ANTAL

fehérnemű gőzmosó és vasaló intézete

MEGNYILT Széchenyi-utca 42-ik sz. a.

NAPI HIREK.

Vasárnapi istentiszteletek.

Holnap advent első vasárnapján, minden ref. templomban urvacsorát osztanak. A nagytemplomban Szele György, agendázik Jánosi Zoltán. A kistemplomban Urai Sándor, agendázik Csighy Andor. Az újtemplomban K. Tóth Kálmán, agendázik Sáfáry Lajos. Az ispotályi templomban Dicsőfi József, agendázik Harsányi Pál. A szegényházban prédikál, urvacsorát oszt és agendázik Hajdu Zsigmond. A csapókeri imaházban prédikál, urvacsorát oszt és agendát mond Kovács János lelkész, népiskola felügyelő.

Az ágost. hitv. evang. templomban d. e. 10 órakor az istentiszteletet: Maternv Lajos főesperes végzi, melynek végeztével az Ur svent vacsorája az azzal élni kívánóknak ki fog szolgáltatni.

Személyi hír.

Rásó Gyula alispán, — aki Budapesten járt, — tegnap este érkezett haza, Debreczenbe s átvette hivatala vezetését.

A házbéradó ügye.

A házbéradó ügyében a döntés, mint a legilletékesebb forrásból értesülünk, két héten belül megtörténik. Az ügy elintézését a múlt héten Faust Elek pénzügyigazgató sürgette és kérte az államtitkárt, hogy az ügyet mielőbb terjessze döntés végett a miniszter elé, mert azáltal, hogy ez az ügy ily soká függőben van, a pénzügyigazgatóság ügymenetele nagy fennakadást szenved. Az államtitkár ugyanekkor a pénzügyigazgatótól az ügyre vonatkozólag részletes tájékozást szerzett. A miniszter döntését nagy érdeklődéssel várják és mint értesülünk, az a városra nézve kedvező lesz.

Számonkérőszék a megyénél.

Rásó Gyula alispán a jövő hónap 11-én számonkérőszéket tart a vármegyeházán, a mikor is a vármegyei hivatalok ügyforgalmát és az ügykezelést vizsgálja felül.

A főszámvevő Szovát gyűlésén.

Szovát nagyközsege, hol a városnak nagyobb birtoka van, ma képviselőtestületi gyűlést tart. A gyűlésen a várost Roncsik Lajos főszámvevő képviseli.

Az állami gyermekmenedékhelyigazgatója és gondnoka.

Az állami lelencház, melyet tavasszal nyitnak meg, már teljesen készen áll. A gyermekmenhely igazgató főorvosát és gondnokát tegnap nevezte ki a belügyminiszter. Szerencsés a választás, mert a humánus intézmény igazgató főorvosa Debreczen társadalmának egyik számottevő egyénisége dr. Kenéz Gyula lett, ki tudományával, nemes szívével, embertársai iránti szeretetével és népszerűségével méltán megillettediszes tisztség. A miniszter az intézet gondnokává Borbély Ferenc honvéd századosot nevezte ki, ki a társadalom egyik kedvelt, rokonszenves tagja. Az igazgató főorvos működésétől méltán remélhetjük, hogy az intézmény, melynek élén állani fog, az ország hasonlítottmányei között első helyet foglalja el.

Vármegyei közgyűlés.

Hajduvármegye törvényhatósági bizottsága a jövő hóban tartja rendes téli közgyűlését, a melyen a nyári

közgyűlés óta felhalmozódott ügyek kerülnek tárgyalás alá. A közgyűlés december hó 16-án reggel 9 órakor kezdődik s miután a főispáni kérdés nem tudhatni, hogy mikor nyer megoldást, Rásó Gyula alispán fogja a tanácskozásokat vezetni. Ezen a közgyűlésen mutatják be az új kormányelnök és a kormány tagjainak bemutatkozó leiratát, a lemondott miniszterek bucsu levelét. A közgyűlésnek több igen fontos tárgya lesz ezen kívül így a Bocskay szobor ügye, a vármegyei telefon hálózat felállításának kérdése stb. A közgyűlési tárgyakat a vármegye állandó választmánya december hó 9-én tartandó ülésében készíti elő.

Eljegyzés.

Hőrebhegyi Sinay Imre a Magyar Francia Biztosító Részv. Társaság irodatisztje eljegyezte Tóth Ferenc helybeli tekintélyes iparos szép és művelt leányát Ibolykát.

A Csokonai kör felolvasó ülése.

A Csokonai kör december 1-én 6 órakor a városháza nagytermében felolvasó ülést tart az alábbi műsorról: 1. Részletek „Nema” című drámai költeményből. Irta és felolvassa gr. Zichy Géza a Kisfaludy- és Petőfi társaság tagja. 2. Humoros felolvasás. Tartja: Faragó Ödön a városi színtársulat tagja. Belépti díj személyenként 1 korona. Dákjegy 20 fillér. A kör tagjai, valamint hozzátartozóik belépti díjat nem fizetnek. Belépti jegy váltható vagy tagul jelentkezhetni Tóth Béla körí pénztáros gyógyszerárban, vagy este a pénztárnál.

Képkiallítás.

Nagy a sürgés forgás a Simonffy utcai Iparos Otthon dísztermében. Munkás kezek százaai foglalkoznak ott a műpártoló egyesület teli tárlatának rendezésén. A zöld plüssel bevont és élő növényekkel díszített teremben holnap helyezik el a magyar festőművészet ama remekait, melyeket az orsz. képzőművészeti társulaton küldött le a debreczeni kiállításra. Több mint 200 kép és szobor kerül ezen társulati kiállításra; mind olyanok, amelyek még debreczenben kiállítva nem voltak. A kiállítás rendezősege, élén Dr. Csikos elnökkel és Bosznay István festőművész igazgatóval mindent elkövetnek, hogy a kiállítás a kiűzött napon, december hó elsején délután 5 órakor megnyitható legyen. Nagy gondot okozott az egyesületnek a kiállítás megtarthatása, miután terem hiányában azon a ponton állott az egyesület, hogy kiállítás egyáltalán, nem tarthat, mégis sikerült a vezetőségnek az Iparos Otthon dísztermét, hol tavaly az iparosok karácsonvi bazára volt elhelyezve, oly czelszerűen átalakítani, hogy az egy modern kiállítás követelményeinek lehetőleg megfeleljen. A kiállítást Puky Gyula főispán elnök akadályoztatása folytán Simonffy Imre kir. tanácsos elnök nyitja meg ünnepélyes beszéd kíséretében. Este pedig művészi lakoma lesz a „Bika” dísztermében este 1/29 órakor. Mely lakomán résztvesznek a kiállítás megnyitására lejövő pesti festő művészek is. Ezen ünnepélyes lakomán, melyre a rendezőség minden intelligens műpártoló egyént szívesen lát, mint értesülünk, közéletünk legelőkelőbb körének tagjai is jelen lesznek. A vacsora, a melyre Németh András legmesszebb menő előkészületeket már megtette, étlap szerint történik s a zenét hozzá

Rác Károly kedvelt zenekara fogja szolgáltatni. Mindenesetre elismerést érdemel ama páratlan buzgóság, melyet a Műpártoló Egyesület vezetősége a tárlat rendezése körül kifejt, tekintve ama mostoha viszonyokat, melyekkel az egyesületnek, a cultura egyik előharcosának nálunk küzdenie kell s csak örvendenünk lehet annak, hogy ezen küzdelem ily szép erkölcsi s reméljük, hogy anyagi siker is koronázza. A kiállítás megnyitásáról, nem különben magáról a kiállításról, eme a magyar festőművészet remekeiből művészi érzékkel összeállított kép csoportozatról lapunk legközelebbi számában fogunk bővebben refálni.

A szolgabírói hivatal felülvizsgálása.

Ma délelőtt hivatalvizsgálat volt a központi főszolgabírói hivatalban. A törvény értelmében a megyei törvényhatóság feje minden évben kétszer tartozik felülvizsgálni a szolgabírói hivatalokat. Rásó Gyula alispán ma délelőtt tett eleget ebbeli hivatali kötelességének. Mindent a legnagyobb rendben talált s megelégedésének kifejezést is adott.

Hangverseny a színházban.

Többször megemlékeztünk már arról a hangversenyéről, mely december hó 3-án lesz a színházban s melynek műsorában részt vesz Gróf Zichy Jenő is. A változatos műsorból kiemelkedik a nyolczas cimbalom szám és a 200 tagból álló ének és zenekar által előadandó Kuruczok harca a nagy hangverseny szám. Az előadás után a Bika dísztermében társas vacsora és táncz lesz. Az előadásra szóló előjegyzett jegyek Bárdos Géza dalegyleti pénztárnál (Kereskedelmi akadémiai iroda) hétfőn és kedden okvetlen kiválthatók. Az előadás napján déli 1/21 órától kezdve jelmezes főpróba lesz a színházban fél helyárak mellett. Erre az előadásra a jegyek ugyanaz nap délelőtt 10 órától kezdve a színházi pénztárnál (jobb oldal) válthatók.

Kivándorlók figyelmébe.

Nálunk ugyan nem sok értelme van annak a belügyminiszteri rendeletnek, a melyet ma küldött le ugy a megyének, mint a városnak. E rendeletekben ugyanis a kivándorlók kitanításával foglalkozik, Hajdumegyéből pedig alig 20—30 ember vándorol ki idegenbe. De azért mégis üdvös dolog nyilvánosságra hozni ezt a rendeletet, mert okulhatnak belőle azok, akik idegen földön keresik a boldogulásokat. Így figyelmeztetni kívánja a hatóságok által a kivándorlókat, hogy Amerikában olyan sok a munkás, hogy beállott a munkahiány s az utóbbi időben számos iparág beszüntetése által is egy nagy rakás ember nem tud munkához jutni. — Lelketlen üzerek ezen kívül az utóbbi időben Kuba szigetére, csalogatják az embereket, ahol tényleg nagy darab földterületet akarnak betelepíteni. Csakhogy — mint a belügyminiszter írja — a kubai levegőt Magyarország légmérsékletéhez szokott emberek bánják meg s belepusztulnak az ottani hőségbe.

Öngyilkossági kísérlet.

Forgó Ilka sem kerülheti ki a sorsát. Szerelmes lett, de megcsalódott szerelmében. E miatt azután öngyilkosságra szánta el magát. Gyufaoidatot ivott, de tettét idejekorán észrevették s a hirtelen hívott orvosi segély bizonyára vissza fogja adni az életnek.

Botrányos jelenet

játszódott le ma délelőtt a Degenfeld téren Palki József rovott előéletű csavargó az

utcán nagyhiányos öltözékben sétált részeg állapotban az erős hideg daczára, ugyanevak rémületbe ejtve a női közönséget. A holt-részeg embert beszállították a rendőrségre

Légrády Károly meghalt.

Légrády Károly a Pesti Hírlap kiadó-tulajdonosa, volt orsz. képviselő, 70 éves korában hosszas betegeskedés után meghalt. Egyike volt a legrégebb lapkiadóknak, a Pesti Hírlapot ezelőtt 25 évvel alapította.

A siketnéma intézetben.

A vallás és közoktatásügyi miniszter kiküldötte dr. Náray Szabó Sándor min. o. tanácsos, mint már jeleztük — Debreczenbe érkezik, hogy a siketnéma intézetet meg szemlelje. A miniszter kiküldötte holnap este a gyorsvonattal érkezik Debreczenbe, és hétfőn látogatja meg a siketnéma intézetet Oláh Károly kulturtanácsos kíséretében.

Halálozás.

Özvegy Kolda Jánosné született Kaderász Karolina, élete 72-ik évében, november 26-án, hosszas szenvedés után elhunyt. A boldogult földi részei folyó évi november hó 28-án, délután 2 órakor az ev. ref. egyház szertartása szerint, Szent-Anna-utca 44. sz. háznál tartandó gyászima után a Szent-Anna-utcai temetőben fognak örök nyugalomra tételni. Halálát gyászolják: Gyermekei: Kolda Teréz férjével Boscheti Andrásal; Andras, Viola, Paula, Teréz gyermekeivel. Kolda Karolina öz. Kovács Ferenczné. Karolina férj. ifj. Pál Péterné, Ferencz, Janos, Géza és Etelka gyermekeivel; és Karolina unokájával. Kolda Róza öz. Haidzsán Sándorné. Margit gyermekeivel. Kolda Erzsébet öz. Matier Jánosné. Testvére: Kaderász Gabor nejjével Kerek Johannaival s gyermekeivel. Kaderász Gyula nejjével született H. Sinay Emmával s unokája Lizikével. Sogora: Kerek Gaborral.

Hírek az anyakönyvi hivatalból.

A helybeli állami anyakönyvi hivatalban a hét folyamán házasságot kötöttek: Tóth Gábor—Arnath Eszter, Kéri József—Farkas Zsófia, Szombati Mihály—Pap Eszter, Kiss Mihály—Tóth Erzsébet, Horváth Lajos Molnár Eszter, Árva István—Szendi Julianna, Tóth Mihály—Dusa Róza, Harangozó Lajos—Oláh Erzsébet. Szabó Ferencz—Ecsedi Julianna, Halász József—Juhász Mária, Szilágyi György—Ladányi Julianna, Mohácsi András—Kovács Zsuzsanna, Váci János—Urban Erzsébet, Balogh István, —Kovács Laura, Hatvani István—Sáran Julianna, Bencsik János—Radon Jolán, Madaci István—Honoki Róza, Vas Pál—Szabó Eszter. Összesen 18 pár.

Ugyanezen idő alatt a következő halálozásokat jelentették be: öz. Némethi Ferenczné 62 éves, Főríz Erzsébet 17 éves cseléd, Simos Ferencz 77 éves szabómester, Fariznyó Julianna 6 éves, Berta Erzsébet 3 hónapos, Kállai Sándor 21 éves hentes segéd, Parducz Mihály 6 éves, Dózsa Mária 15 napos, öz. Paksy Imrené 78 éves, Tóth Mihály 34 éves napszámos, Szakál Mihály 2 éves, Egri Lajos 14 hónapos, Veres Gábor 76 éves kisbirtokos, Szabó Béla 2 éves, Nagy Lajos 13 napos, öz. Rácz Kálmánné 50 éves napszámos, Nagy Róza 19 hónapos, Nagy Mária 90 éves, Nagy Mária 18 hónapos, Kuerli Sándor 17 éves, Kasza Andrasné 59 éves, öz. Méhész Sámuelné 81 éves, öz. Friedmann Emánuelné 80 éves, Horog Györgyné 35 éves, Kányási (fiu) 5 napos, Kállai András 71 éves napszámos, Ferenczi Eszter 2 hónapos, Kerekes Eszter 16 napos, Czibere István 83 éves, Tuloyik József, 3 óras, Kányási István 7 napos, öz. Kolda

Jánosné 72 éves kisbirtokosnő, összesen 32. Minthogy továbbá ugyanezen idő alatt összesen 61 (41 fiu 20 leány) jelentettek be, úgy a születések e héten 29-el multak felül a halálozásokat, mely körülmény rendkívül kedvező arányszámot ad.

Vaktüzlárma.

Ma reggel 10 órakor a II. ker. kapitányság értesítette a tűzoltóságot, hogy a Hal utcán bolti tűz van. A tűzoltóság kivonult, de semmi baj nem volt. A vész híronnan terjedt, hogy egy lezárt bolthelyiségből füst tödült ki, ami onnan keletkezett, hogy a füst a bolthelyiséggel szomszédos szobából hatolt át az üzletbe.

Félig fagyva találták.

Ma reggel az utcán eszméletlen állapotban találtak egy — embert — Csoda hogy meg nem fagyott. Midőn azután a rendőrségen, a melegen valahogy magához, tért, kiderült, hogy S u b a István napszámos, részegállapotban lefeküdt az utcán. Mint hely és foglalkozás nélküli embert egyidőre börtön melege menti meg a megfagyástól.

Hymen.

Brüll Márton eljegyezte Nikelszburger Ferencz kedves leányát Jolánkát.

A legjobb karácsonyi ajándékok gyermekek számára.

Majdnem óriási sikert ért el az utolsó évtizedben egy játék- és foglalkoztatószer gyermekek számára, mely külső alakjával keveset mutat, melyben azonban minden más játékszerrel szemben oly sok előny foglaltatik, hogy neki tényleg egy magas, maradandó érték tulajdonítható. Mi a Richter F. Ad. és társa, kir. udvari és kam. száll. bécsi cégnek I. Operngasse 16, Horgony Kőépitőszekrényeit értjük. A technika minden ágazatában való haladás korszakában igazán értékkel bír, ha már a gyermekben a forma és alaki szépség iránti érzék élesztetik és hogy ez más foglalkoztató szer által hasonló tökéletes módon el nem érhető azt bizonyítja egy tekintet az alakított mintalapokra, amelyek könnyű mintával kezdve, lassanként nehezebb mintára ternek át. Maguk a kövek igen tisztán vannak kidolgozva és lehetővé teszik a gyermekeknek a könnyű és biztos felállítást. Egy nem megvetendő előnye továbbá a szekrényeknek azok nagy tartóssága, mert esetleg elveszett kövek mindenkor pótolhatók és maguk a szekrények is kiegészítőszekrények és hidépitőszekrények hozzáadásával által tervszerűleg nagyobbíthatók. Egy csinos ujtás a pompás „Saturn” és „Meteor” rakási játékok.

A „Bika szálloda”

éttermében ma házilag készített hurkaestély lesz.

Dániai borkabátok Békés Lajosnál.

Orvosi körökben

már rég ismert tény, hogy a Ferencz József keserűviz valameennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan Ferencz József keserűvizet.

SZÍNHÁZ.

Műsor:

Hétfő: Serge Panine (A bérlet.)
Kedd: Sötétség (B bérlet.)
Szerda: Pesti nők, (C bérlet.)
Csütörtök: Csokonai kör hangversenye.
Péntek: Pesti nők (A bérlet.)

Szombat: Pesti nők (B bérlet.)
Vasárnap d. u. Sulamith este Simonyi öbester.

Tavas. Makó igazgatónak szerencséje van újdonságaival. Egyik a másik után beválik és zsufolt házakat hoz az igazgatónak. A Tavasz is ezek közé a kasszadarak közé sorozható. Ez az operett a zenei újdonságok között leginkább nyerte meg a közönség tetszését, minek bizonyítéka, hogy tegnap negyedik előadáson is zsufolásig megtelt a nézőtér. Elvezetés estéje volt a közönségnek, ami legfőbbképp Felhő Rózsi érdeme. Az ő temperamentumos, kedves játéka uralja a színpadot. Zajos sikereket is arat mindenkor megjelenésekor. Réthy Laura teljesen be volt rekedve, de hogy az előadás ő miatta el ne maradjon fellepett, de énekszámait kihagyta. A sikerben osztozkodtak még Iványi, Mezey, Faragó, Krémer és Hegyi Lili.
L. J.

Táviratok.

A képviselőház ülése.

A „Debreczen” eredeti távirata.

Budapest, nov. 28.

Megkezdődött a Házban a késhegyig menő harc. **A technikai obstrukció bemutatkozása ma volt, fél egy óráig egyebet sem csináltak a Házban csak szavaztak.** Ez az ellenzék válasz a a parallel ülések erőszakos elrendelésére.

Tudósításunk a következő:

A technikai obstrukció.

A házban ma 5 indítványt adtak be napirend előtt. **Kubik Béla** mindenik indítványhoz 20 aláírot gyűjtött, hogy névszerinti szavazást rendeljenek el. Ezen felül 5 percnyi szünetet is kért.

A kormánypart elképedve hallgatta az indítványokat, az **elnök pedig kénytelen volt a névszerinti szavazást elrendelni.**

Az ellenzék kacagva nézte a dühtől toporzékoló kormánypart verődését.

Mikor **Jakabffy** elnök elrendelte a szavazást, Tisza István felkerekedett és kiment a folyosóra.

Fél egy órakor még a második névszerinti szavazásnak nem volt vége.

Közbe házszabályfelszólalással tarkították az ülés egyhangu folyását **Polónyi Géza** pedig terjedelmes bizalmatlansági indítványt adott be **Perczel** elnök ellen.

Kilépés a kormánypartból.

A „Debreczen” eredeti távirata.

Budapest, nov. 28.

Az összetoldozott-foldozott kormánypart megindult a züllés után. Apponyiék kiválása után ma **Bodoky Zoltán** lépett ki a partból s a mi a legérdekesebb belépett a 1848-as függetlenségi partba.

Budapesti árutőzsde.

A „Debreczen” távirati tudósítása.

Nov. 28.

Készaru: 2 1/2 magasabb. (Déli zárlat.)

Buza áprilisra	7.72 - 7.73
Rozs „	6.68 - 6.69
Zab „	5.50 - 5.51
Tengeri májusra	5.21 - 5.22

SZINLAP.

Ma, szombaton, bérlés 51 ik szám „C”

Nézd meg az anyját.

Vigjáték 3 felvonásban.

Holnap, vasárnap, nov. 29-én két előadás. Délután 3 órakor, bérletszünetben, félárakkal:

A cigány.

Eredeti énekes népszimű 3 felv.

Este 7 és fél órakor, bérletszünetben, először:

Pesti nők.

Operette 3 felvonásban.

Ez a bort savanyúvízzel szedheted. E víz közömbösíti a bor savát és az italnak szedte kellemes ízűre. Mindenki ezt a bort is ismerte.

Egy nagy raktár karzattal ellátva, bármily célra alkalmas, olcsón kiadó Deák Ferencz-u. 22 sz. a.

Villamos házi csengők és telefonok készítését tartós és gyors kivitelben készíti **Földvári L.** debreczeni első elektro-mechanikus Kossuth u. 1 sz. az udvarban. Javításoknál félévi. új berendezéseknél másfélévi díjtalan rendben tartás illetve jótállás biztosított. Vidékre soronkívül a leggyorsabb kiszolgálás. Villamos műszerek és felszerelések raktára. Telefon szám 168.

Köhögésben

szenvedő használja a rég bevált, köhögés csillapító és jóízű

KAISER mell-caramellait.

Bonbon.

2740. közb. hit. bizonyítvány igazolja, milyen bevált és biztos hatású ez **köhögés, rekedtség, katharrus és elnyálkásodásnál.** E helyett ajánlott utasítsunk vissza. Óvakodjunk utáztatoktól. Valódi csakis „Három fenyő” védjeggyel. Csomag 20 és 40 fillér. Raktár Tóth Béla és dr. Rothschnek W. Emil urak győ. szertárában.

Eladó ingatlanok.

A Piacz-utca 34-ik számú ház
A Csapó-utca 23-ik „ ”
és 18 kat. hold **ondódi föld**

eladó.
Ertekezhetni **Nyomatató-utca 18 sz.**
alatt.

Vidoni Testvérek és Társa

tudatják a n. é. közönséggel, hogy

szalámi gyárunkban

már megkezdtek a téli készítést és hogy vésszmentes, egészséges, nehéz sulyu, készen hizott disznóhúst, bármely mennyiségben a legmagasabb napi árban vásárolnak.

Polgári Takarékos és Segélyszövetkezet

Debreczenben.

Piacz utca 83. Geréby ház.

1904. január 1-én kezdődő VIII. évtársu atára, **kölcsönöket** kedvező visszafizetési feltételek és jutányos kamatláb mellett, már most is folyósít. Kérvények gyorsan intézettek el.

Az igazgatóság.

Előnyös kávé és tea árlap.

Trieszti behozatal.

Braziliából és Keletindiából első forrásból érkezett legfinomabb zamatu **kávék**, melyeket **igen olcsón** ajánlok.

Kávé kiváló finom Ceilon nagysz.	1 kg K.	4.—
„ finom zamatos	1 „ „	3.60
„ kiváló finom gyöngy	1 „ „	3.50
„ finom indiai gyöngy	1 „ „	3.—
„ kiváló finom arabiai Mocca	1 „ „	3.80
„ finom kelet indiai	1 „ „	3.40
„ Brazíliai	1 „ „	2.40
„ zamatos Santos	1 „ „	2.20
Tea legfrissebb Congou	1 „ „	6.—
„ finom Souchong	1 „ „	8.—
„ Mandarin nagyon zamatos göndör levél	1 „ „	16.—
„ Mandarin nagyon zamatos 2-ös	1 „ „	10.—
„ igen zam. fehér Pecco virág	1 „ „	20.—
„ „ „ narancs Pecco	1 „ „	16.—

Valódi magyar ementháli sajt 1 kg. 1 k. 60 f., mindenkor friss páczolt halak kaphatók.

Tisztelettel **KOHN HENRIK**,
fűszer, anyag és déli gyümölcskereskedő
Gróf Dégenfeldtér 7.

Akác és Guditschia magot

vásárol és mintázott árajánlatot kér

Faragó Béla

cs. és kir. udv. szállító

Magyar Magpergető gyára Zala-Egerszegen.

P. Charussel
zeneigazgató,
Vámmentes szállítás.

A világhírűvé vált gyémánt fekete Bramer posztó kizárólag Boros Testvérek nőidivat áruházában kaphatók. Divatos újdonságok megérkeztek. Olcsó árak. (2)

Poschinger Fülöp

fegyvergyár Ferlachban (Karinthia)

kitüntetve több díjéremmel és a koronás arany érdemkereszttel.

Ajánlja kitűnően készített, jól belőtt, a cs. kir. próbaintézeteken hivatalosan kipróbált fegyvereit olcsó áron.

— Szolid munkáért és jó lövésért jótállás. —

Árjegyzék ingyen.

500 forintot

fizetnek annak, aki **Bartilla fogvizének** használata mellett, melynek üvege 35 kr., valaha ismét fogfájást kap, vagy a szája büzik (Csomagolások külön 10 kr.) **Bartilla Winkler Ed. Wien, 19/I. Sommergeasse I.** — Kapható Debreczenben **minden gyógyszerárban.** Határozottan kérjük **Bartilla-féle fogvizet.** Hamisítás feljelentéseért **jó** díjazás adatik. Oly helyekre, hol nem kapható, bérmentve küldök 7 üveget 2 forint 60 kr-ért

Csodaszép

a szelid fehér és puha arczsín, valamint az arcz szeplő és bőrtisztatálanság nélkül. Ezt elérendő, mosakodjunk naponta

Bergmann lilliomtej szappánnal.

Védjegy: 2 bányász.

BERGMANN & Co. Drezda a/E. Kapható 80 fill.-vel dr. Rothschnek V. Emil gyógyszerárban és Nagy Andrásnál.

BRÁZAY FÉLE SÓSBORSZESZ

A Richter-féle LINIMENTUM CAPS. COMP. Horgony-Pain-Expeller
egy régi kipróbált háziszser, a mely már több mint 34 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmaztatik köszvénynél, csúznál és meghűléseknél.
Intés. Silányabb utáztatok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” cégjegyzéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: **Török József, gyógyszerésznél Budapest.**
Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállítók.
Rudolstadt.

Kizárólag

T

egnagyobb választék honi és budweizeri porcellán kályhákban, konyhákban, Meidinger rendszerű köpenykályhákban, szén és fa-

URANOS-KÉK

ruha mosáshoz
a legjobb kékítőszert
— Törvényesen védve. —
Mosó-intézetekben, háztartásokban a legkedveltebb ruhakékítő.
Öcsés és felülmúlhatlan!
Kis üveg 24 fillér, tiszteri mosáshoz elegendő, 1 nagy üveg 1.60 kor, 1/2 üveg 1. kor.
Kapható mindenütt.
Utánzatoktól óvakodjunk!

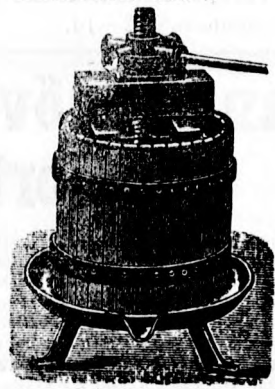
Kizárólagos gyártói: **HOCHSINGER TESTVÉREK** vegyészeti gyára **BUDAPEST, VI. Rózsa-u. 85.**

Tóth Gyula DEBRECZEN, Piacz-utca 20. és 27-ik szám.

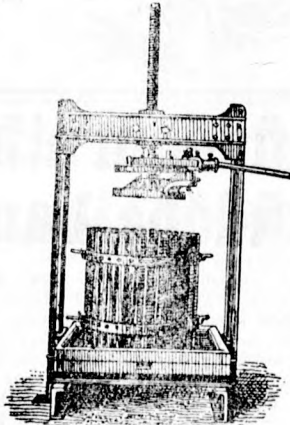
Legnagyobb választék honi és budweisi porcellán kályhákban, konyhákban, Meidinger rendszerű kőpenykályhákban, szén és fűtésre. Fürdőáradak, gyermekkoscsik és vasutórok stb.

Legnagyobb raktár borsajtókban rendes Mabille és legujabb felsőnyomású, vasgenda szerkezetű rendszerben. — Utóbbi rendszerrel a törkölyt egy darabban lehet kivenni, a mustlé vasrészekkel nem érintkezik s ezáltal a bor később megfeketedése megakadályozódik.

„MABILLE“

„URSUS“

Az Új Szőnyegházban
megérkeztek
AZ ÚJ SZŐNYEGEK, FÜGGÖNYÖK, BUTORSZÖVETEK, Ágy- és asztalterítők, KOCSITAKARÓK, LÓPOKRÓCZOK, Valódi linoleumból gyári raktár.
Bosznay J. és Társa
Debreczen. Kossuth-utca.

A Richter-féle Horgony-Kőépítőszekrények és Horgony-Hidéptőszekrények

még mindig a gyermekek kedvenc játéka. Miért? Mert, mint a legtöbb szülő saját ifjkorából tudja, a gyermekeknek mindig érdekes és mulató szórakozást nyújtanak és nem kerülnek, mint egyéb játékok már egynehány nap múlva sutba.

Mert kiegészítőszekrények által mindenkor tervszerűen kiegészíthetők és ezáltal a gyermekeknek mindig értékesebb és élvezetesebbé lesznek, mert minden egyes kiegészítőszekrény a kis és nagy építésznek mindig újat és jobbat hoznak!

Ezért egy karácsonyfa alatt se hiányozzon a Horgony-Kőépítőszekrény vagy a Horgony-Hidéptőszekrény. Bővebbet találunk a különféle Horgony-szekrényekről és a legjobb kiegészítő módszerekről, valamint az új „Saturn” és „Meteor” rakási játékokról az új képes árjegyzékben, amely kívánatra ingyen és bérmentve beküldeték. A ki jól választani és vásárolni akar, az olvassa el előbb ezen, érdekes elismerő nyilatkozatokat tartalmazó árjegyzéket.

A Richter-féle Horgony-Kőépítőszekrények és Horgony-Hidéptőszekrények minden finomabb játékszerületben — 75. 1.50, 3 korona és magasabb árban kaphatók.

Bevásárlás alkalmával csak a híres „Horgony” védjeggyel ellátott szekrényeket fogadjuk el, mert valamennyi másféle kő-, építőszekrény csupán a Richter-féle eredeti gyártmány utánzatai. A ki zenekedve, az kérjen árjegyzéket a híres Imperator és Libellion zeneművekről is.

Richter F. Ad. és Társa kir. udvari és kamarai szállítók. Iroda és raktár: Bécs. I. Operng 16. Gyár. XIII/1 (Hietzing.) Rudolstadt, Nürnberg, Oltén, Rotterdam, Szt.-Pétervár, New-York

Serravallo KINA-BORA VASSAL.

Erősítő szer gyengélkedők, vérszegények és lábadozók részére.

Étvágy gerjesztő, idegerősítő és vérjavító szer.

Kiválóan jó izü.

Több mint 2000 orvosi elismerő nyilatkozat.

Kapható

J. Serravallo-nál

Trieszt — Barcola.

A gyógytárakban pedig 1/2 lit. üvegekben 2 kor. 40 fillérért
1/1 " " " 4 " 40 "

Ujdonságok

Kardos László

üzletében,
Kossuth utca 9. szám.

Szőnyegek minden faja
Pokroczok » »
Butorszövetek nagy választékban
Linoleumok minden faja
Szövetfüggönyök minden faja
Csipkefüggönyök » »
Ágyterítők » »
Asztalterítők » »
Flaneltakarók és utazépkroczok minden faja
Bőrvasznak és padlóparketek minden faja.

Egy paraszt molnár

kedvező fizetési feltételek mellett azonnali belépésre kerestetik az Erzsébet malomban.

Kanári madarak

valódi harczy

nappali és világossági énekesek, a legjobb karácsonyi ajándék a 8—10 márka. Értékéért és egészséges megérkezéséért jótállás.

Árlap ingyen.

W. Walter St. Andreasberg 1/Harz N. 76.

I. rangú tenyésztés.

Mindég éles!

Koronálépés kizárva!

Ezek a főelőnyei az

eredeti H. patkóknak.

Utánzatok megórása végett minden H. patkón az itt látható gyári védjegy van alkalmazva.

Bovásárlásoknál ügyeljünk erre és minden utánzatot, mert használhatatlan, utasítsunk vissza.

Leonhardt & Cie

Berlin-Schöneberg.

Kérjünk képes árjegyzéket.

Főképviselet Ausztria-Magyarország részére:

Kaszab és Breuer Budapest VI.

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa utódai
Debreczen, kistemplom bazar.

Ujjonnan átalakított divataruház.

Külön szőnyegosztály.

Ágy- és Asztalterítők, Függönyök, Butorszövetek, Kocsitakarók. (2)

Linoleum, Lópokroczok

óriási raktára

Storm-Slipper

és

Hócipők

könnyű, elegáns amerikai felső czipő

Boston Rubber Shoe Co.

Bostonban, U. S. A.

A Bostoni Storm-Slipper könnyűsége és elegáns formája miatt felsőcipőknek szívesen használják, a lábukat a nedvességtől megóvják és kellemes viselet.

A védjegyre ügyeljünk.

Kapható Debreczenben: Kálnai Lipót, Fekete Jakab, Mandel Lipót, Schwarcz B. Utóda, Fenyő Sándor és Borsos Katánál.

Főképviselet: Wellisch, Frankl & Co. Bécs I. Fleischmarkt 12—14.

Asztmában, tüdőhurutban, tüdővérzésben, tüdőbajban, gyomor-bajban

megbetegedettek korlátozottan annyi időt és vizsgálgják meg az alábbi gyógyulást bizonyító iratokat. Ez csak elenyésző csekély száma a folyton beérkezők ek. Minden meggyőzés nélkül közöltünk, mert a tapasztalat azt mutatja, hogy a szenvedő közönség maga tudja legjobban megalkotni a véleményét. A levélkivonatokat, csekély stílárius módosításoktól eltekintve, szövegszerűen vannak közölve, azonban a hála, valamint az előző eredménytelen kúrák fölötti kritika elhagyásával. Az eredeti levelek megtekinthetők és igen óhajtható volna, hogy ezeket minél többen vegyék igénybe. Hatóságok ezt már megtették. Az igazságtól való eltérés, tekintet nélkül, hogy ez a bevezető, avagy az azt követő gyógyítás leírása fordul-e elő, nagy büntetést okozna. Hogy a laikusnak módjában legyen, be sem várva a betegség fejlődését, hanem már a legelső tünetnél még idejekorán segítséget találni, itt felsoroljuk a leggyakrabban előforduló tüneteket: köhögés, mely gyakran hányásra ingerel. Száraz köpet. — Szurás a mellben és a hátban. — Nyomás érzete a vállakban. — Éjjeli izgatás. Rendszeresen hideg kezek és lábak. — Legzési nehézségek. — A légzést későbbben sípoló és krakogó zaj kíséri. — Vérvetés. — Gyakran erős, rendetlen szívdobogás, összekötve nagy félelemérzéssel. — Kévszív alvás. — Rossz emésztés. — A kúra folytatására a baj pontos leírása szükséges. — Igy czimezzük: ol kell mondani, mi a foglalkozása és hogy hidegek-e lábak. — Igy czimezzük:

Kur-Institut „Spiro spero“, Dresden-Niederlössnitz, Schulstr. 118a.

18 éves koromban elvesztettem egészségemet azáltal, hogy kimelegedtem ittam egy pohár hideg vizet. Erős köhögés állt be, a járás nehezemre esett, mell szorulás és légzési nehézség folytán. Egy év múlva minden megszűnt, de rövid idő múlva az állapot ismét bekövetkezett, kivált nagy melegben és ősszel, és egyáltalán kóros időben. Mindinkább rosszabbodott állapotom, úgy hogy gyakran azt hittem, hogy megfulladok. Több orvos segítségét vettem igénybe, ezek azonban csak enyhülést tudtak szerezni. A sok erős köhögés és a nehéz légzés folytán annyira meggyöngyöltem, hogy éjjel csak ülő helyzetben bírtam nyugodni. Ezek a rohamok utóbb minden héten ismétlődtek és a köhögés, sípolás és krakogás a legesőben, mellfájás, szívdobogás alakjában jelentek meg, hogy oldásra nem bírtam feküdni, hanem mindenkor csak ülve kellett maradnom. E rohamok 1—5 napig és éjjelen át tartottak. Csak 2—3 napig bírtam némileg pihenni és azután ismét újra kezdődött. Az orvosok nekem gyakran mondták, hogy szenvedéseim gyógyíthatatlanok, csak enyhülést lehet szerezni. A bajcsírja örökre megmarad. Az utóbbi orvos kijelentette, hogy idült tüdőhurutban és légesődagyanatban szenvedek. Végre, amikor majdnem teljesen elfogytam és már az életet is meguntam, az újságokban a Spiro Spero gyógyító-intézet kitűnő gyógyító eredményeit olvastam. Ez bátorított és az intézethez fordultam segítségért. — A gyógyítómod használatának kezdetén úgy tűnt fel, mintha állapotom rosszabbodna, de bátorítva a már meggyógyult páciensek által, folytattam a kúrát és 3 hét múlva legnagyobb örömmel javulást éreztem. Ettől kezdve a gyógyulás gyorsan haladt és nemsokára föl is keltem az ágyból. 2 havi kúra után, istennek hála, újból kezdehettem meg foglalkozásomat és azt ma is folytatom, a nélkül, hogy borzasztó betegségemnek valami nyoma maradt volna.

Kötelességemnek tartom a jó tanácsért és segítségért hálás köszönetemnek kifejezést adni és szívesen ajánlom minden szenvedőnek, hogy Spiro Spero gyógyító-intézet becses kúráját folytassa.

Kiváló tisztelettel

Deisl Antal, Steyr (Felső-Ausztria), Duckartstr. 17.
Asthma, légesőhurut.

Örömmel írom meg, legjobb tudomásom szerint, betegségem okát és gyógyítását. Minden előzetes érzés nélkül valamelyik

A kúra levélbeli és folytatható a nélkül, hogy az embert a foglalkozásában zavarná. — Magyar levelezés.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostáival szemben.

reggel a legesőben krakogó és sípoló érzés állott be. Krakogás által óhajtottam ezt az érzést megszüntetni, de hiáb. Együttal hozzájárult a bajhoz légzési nehézség is, mely napról-napra fokozódott és már a legkisebb erőlködésnél nagyon izzadtam minék nagy hátránya lett. A köhögés oly erős volt, hogy gyakran a földre terültem. Természetes, hogy így körülmények között tovább dolgozni képtelen voltam. Feküdni sem bírtam már, nappal és éjjelülve kellett maradnom. Már a legkisebb mozgással fokozódott a légzési nehézség és akkor már igazán örültem volna annak, ha a halál megváltott volna szenvedéseimtől. Igazsághoz híven, be kell vallanom, hogy nyomorultan néztem ki. Sokat keresve az újságokban, megtaláltam egy szert, az ugynevezett Aszimaport. Ez legalább némi segítyt hozott, gyógyulásról persze szó sem volt. Majdnem két esztendőig használtam és vagy 70 márkát adtam ki érte. Azután a Spiro Spero gyógyító-intézet gyógyító eljárására figyelmeztettek, elhatároztam, hogy ezzel is teszek kísérletet. Már az első utasítások, melyekben részem lett, bátorítottak és ime ez a kúra is a legjobbnak bizonyult. Energikusan és szorgalmasan követtem az utasításokat és joggal mondhatom, hogy 1sten után önmek köszönhetem a boldog napokat, a melyekben ismét részem van. Kúrját ajánlani fogom mindenkinek. Kiváló tisztelettel és hálaival.

Wagner Ferencz Xavér, Haunstetten (Bajorország).
A fenti aláírás hitellességét igazolja:

Haunstetten (Bajorország).

(P. H.) Hüber E., polgármester.

Tüdőhurut.

Két évvel ezelőtt tüdőhurutban betegedtem meg. Egy ideig huztam-halasztottam a dolgot, végre orvosi segítyt vettem igénybe. Különbözők rendelték bevenni, sajnos, minden eredmény nélkül. Beletörtöttem szenvedéseimbe egészen ez évi februárig. Ekkor véletlenül olvastam az újságban a Spiro Spero gyógyító-intézetéről. Leveleiben fordultam oda s már 3 nap múlva megkaptam a gyógyító eljárásra vonatkozó utasítást. Rögtön meg is kezdtem a kúrát és pár hét múlva javulást tapasztaltam és ma már a Spiro Spero gyógyító-intézetnek hálás köszönetet mondhatok az igazán figyelmes kezelésért és a teljes gyógyulásért. — Ezt az intézetet fénytel minden szenvedőnek ajánlhatom. A kezelés díja amúgy sem sok.

Kratzer Emma, szerelőneje, Ingolstadt, Münzbergstr. 7.

Tüdőbaj, tüdővérzés.

1899-ben tüdőesuhurutban betegedtem meg erőltetett munkám folytán, amelyből kigyógyultam, míg orvosi kezelést alatt állottam. Nem tudva azt, hogy ily betegség állandó kezelést igényel. 1902-ben ismét tüdőhurutban betegedtem meg, melyhez vérványas járult, miért ágyba kerültem. Ismét a munkában való túleröltetés, rossz levegő stb. okozta azt. Vegül tud mást nyertem a Spiro Spero gyógyító-intézetéről, Niederlössnitzben, Dresden mellett. Sikerült a betegséget, az utasítások pontos betartása folytán teljesen elűzőm és remélem, hogy többé sohasem lesz részem belőle. Ismételtén tehát hálás köszönetemet.

Buxbaum János, Haselbach, Stockerau m., Alsó-Ausztr.

E kijelentés igazságát elismeri a községi előljáróság.
Kronberger, községi előljáró.

Gyomor- és bélhurut.

A Spiro Spero gyógyító-intézetnek hálás köszönettel tartozom azért a csodás eredményekért, melyeket az intézet rajtam ért el. 18 esztendőig rossz emésztésben, gyomor-nyomogóság- és étvágytalanságban szenvedtem. A test mindig föl volt fujva és mindig hajlószeret kellett bevennem. Almatlanság bántott, lábaimban oly gyöngeséget éreztem, hogy csak nehézkösen tudtam mozogni. Gyakran voltak szédüléseim, kezek és lábak gyakran jég-hidegek voltak. Betegségem ideje alatt tartózkodnom kellett a főzők és tészta élvezetéről, a mi nagyon elkészerített. Sok orvos kezelt, de mindig eredménytelenül. Ekkor egy újsághirdetés figyelmeztetett a Spiro Spero intézetre, ennek a kúráját követtem s gyorsan észleltem a kedvező hatást.

Megleelő gyógykezelés folytán nemsokára helyreállott az étvágyam, rendes székélesem lett és jól aludtam. Nemsokára jól emésztettem az ételket és 4 hónap múlva teljesen meggyógyultam. Csakis a Spiro Spero gyógyító-intézetnek köszönhetem, hogy most 70-ik életévemben megszabadultam hosszas betegségemről. A biztos és olcsó kúra folytán ez intézetet mindazoknak molegen ajánlom, kik hasonló bajban szenvednek.

Teljes tisztelettel

Horn Teréz magánzónő, Wien, 16., Stülfriedplatz 5.